

Olsztyn, dnia 3 czerwca 2013 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PN.4131.363.2013

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stwierdzam nieważność **uchwały Nr XXXIV/242/13 Rady Miejskiej w Orzyszu** z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie ustalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Orzysz z powodu istotnego naruszenia prawa.

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Orzyszu, na sesji w dniu 24 kwietnia 2013 r., powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podjęła uchwałę, o której mowa na wstępie, oznaczając ją mylnie jako uchwałę Burmistrza Orzysza. Przedmiotem uchwały jest przyjęcie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Orzysz, stanowiącego jej załącznik.

Na wstępie należy podkreślić, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, do obowiązkowych zadań własnych gminy należy zapewnienie czystości i porządku na swoim terenie oraz tworzenia niezbędnych warunków do ich utrzymania. Jednym z instrumentów pomocnych w realizacji tych zadań jest regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który jest aktem prawa miejscowego, zawierającym szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Upoważnienie rady gminy do uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy zawarte zostało w art. 4 ust. 1 powołanej ustawy. W ust. 2 przepisu ustawodawca doprecyzował wymagania w zakresie regulacji, jakie winny być zawarte w regulaminie. Zadaniem organu stanowiącego gminy jest zatem określenie wymagań dotyczących utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, lecz wyłącznie w zakresie wynikającym z katalogu określonego w art. 4 ust. 2 pkt 1-8 ustawy, który jest katalogiem zamkniętym. W przepisie tym ustawodawca nie posłużył się bowiem zwrotem "w szczególności", a dokonał szczegółowego wyliczenia wymagań. Wyliczenie kategorii spraw przekazanych organowi stanowiącemu gminy do unormowania w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie

gminy ma zatem charakter wyczerpujący. To oznacza, iż uchwała rady gminy w sprawie uchwalenia niniejszego regulaminu winna zawierać pełny zakres regulacji określony w tym przepisie, a jednocześnie nie powinna zawierać postanowień, które wykraczałyby poza jego zakres. Nakładanie bowiem na właścicieli nieruchomości obowiązków, wykraczających poza delegację ustawową wkracza w sferę praw i wolności obywatelskich zastrzeżoną dla aktów wyższego rzędu. Wszelkie odstępstwa od katalogu spraw podlegających regulacji, zawartych w przepisie upoważniająco- art. 4 ust. 2 ustawy stanowią istotne naruszenie przepisów prawa.

W Rozdziale 9 regulaminu, tj. § 15 ust. 1 Rada zawarła regulacje dotyczące obszarów podlegającym obowiązkowej deratyzacji i częstotliwości jej przeprowadzenia. W ustępie 1 omawianego przepisu Rada wskazała, iż obowiązkowi deratyzacji podlegają nieruchomości zabudowane na całym obszarze Gminy Orzysz, zaś w ustępie 2 organ stanowiący Gminy Orzysz wskazał terminy przeprowadzenia deratyzacji.

Norma zawarta w art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach upoważnia organ gminy do wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania. Przepis wyraźnie określa, co w przedmiotowej materii w regulaminie znaleźć się powinno, a mianowicie obszary i terminy deratyzacji. Wskazanie w § 15 ust. 1 regulaminu, iż obowiązek deratyzacji dotyczy wszystkich nieruchomości zabudowanych na obszarze gminy Orzysz, w ocenie organu nadzoru nie jest zgodne z powołanym powyżej przepisem kompetencyjnym. Zakładając racjonalność ustawodawcy należy przyjąć, że celem upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 2 pkt. 8 ustawy było zobligowanie organu gminy do kazuistycznego wskazania obszarów na terenie gminy, które ze względu na szczególne usytuowanie, otoczenie czy realizowane tam funkcje bądź inne okoliczności, wymagają poddania ich obowiązkowej deratyzacji.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Ol 46/13, wskazał, iż postanowienia regulaminu poddające obowiązkowej deratyzacji nieruchomości zabudowane na całym obszarze gminy nie wypełniają dyspozycji art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy, do wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji. Sąd wskazał, iż „wyznaczyć” to: „oznaczyć, odgraniczyć, wyróżnić za pomocą znaków, określić jakąś wielkość za pomocą obliczeń” (mały słownik języka polskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997, s. 1087). Tymczasem zaś, omawiany sposób ujęcia obowiązku przeprowadzenia deratyzacji sformułowany jest w sposób niedookreślony, niepozwalający na przyjęcie, że doszło do wyznaczenia obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 8 ustawy. Stanowisko to organ nadzoru w pełni podziela.

W konsekwencji uznać należy, iż przedmiotowy regulamin nie określa obszarów, na których przeprowadzenie deratyzacji jest obowiązkowe w sposób zgodny z ustawą, a co za tym idzie – Rada nie wyczerpała kwestionowaną uchwałą wszystkich obligatoryjnych elementów składowych, określonych powołanym wyżej art. 4 ust. 2 ustawy o czystości i porządku w gminach, a uchybienie to stanowi istotne naruszenie prawa, powodujące konieczność wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego.

W § 4 regulaminu, Rada uzależniła możliwość dokonywania napraw pojazdów samochodowych od niepowodowania zanieczyszczeń wód i gleby.

Naczelny Sąd Administracyjny, w wyroku z dnia 8 listopada 2012, sygn. akt: II OSK 2012/12, uznał iż: „uzależnienie możliwość mycia i napraw pojazdów od braku uciążliwości dla innych osób i środowiska, po pierwsze wkracza w regulację prawa sąsiedzkiego zawartą w art. 144 k.c., a po drugie wprowadza warunek braku zanieczyszczenia środowiska, który jest zbyt ogólny, mimo przykładowego wyliczenia, aby adresaci normy mogli go zachować”. Powyższe stanowisko w pełni podziela organ nadzoru.

W § 7 ust. 1 regulaminu, Rada wskazała, iż za zgodą właściciela dopuszcza się wjazd na teren nieruchomości pojazdów uprawnionego przedsiębiorcy w celu odbioru odpadów zgromadzonych w pojemniku. W ocenie organu nadzoru żaden z przepisów powołanych w podstawie prawnej kwestionowanej uchwały, jak również żaden inny przepis powszechnie obowiązującego prawa nie daje podstaw do uregulowania tego zagadnienia w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Skoro zapis ten został wprowadzony do uchwały bez podstawy prawnej, zachodzi konieczność stwierdzenia jego nieważności.

Mając na względzie powyższe okoliczności, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Orzyszu,
2. Burmistrz Orzysza.

WOJEWODA

w/z

Jan Maścianica
WICEWOJEWODA

Przewodniczący
L44 *[Signature]*